

คางคกบ้าน

ลักษณะ: ขนาดวัดจากปลายปากถึงก้น 68–105 มม. จัดเป็นคางคกขนาดใหญ่ที่สุดในบริเวณป่าสะแกราช ผิวหนังแห้งและเป็นปุ่มปมทั่วตัว แผ่นหูเด่นชัด มีขนาดเล็กกว่าลูกตาดเล็กน้อย หัวมีสันเป็นแนวยาวหลายสัน โดยเฉพาะบริเวณด้านหลังลูกตาเป็นต่อม parotoid รูปทรงคล้ายเมล็ดถั่วยาว 25 มม. และกว้าง 10 มม.

ส่วนใหญ่ลำตัวสีออกน้ำตาลอ่อน หรือออกสีเทาจาง ๆ บริเวณยอดสันและปุ่มปมมักมีสีเข้มกว่าสีพื้นโดยรอบ ไตทองหยาบสีน้ำตาลออกเหลืองอ่อน ยกเว้นลูกคางคกมีสีไตทองสีออกขาวซีด

เขตแพร่กระจาย : พบเป็นบริเวณกว้าง ตั้งแต่บริเวณเชิงเขาหิมาลัย ตลอดทั่วอินเดีย พม่า จีนตอนใต้ ลาว เวียดนาม กัมพูชา ไทย ลงไปถึงมาเลเซียและอินโดนีเซีย

ในบริเวณป่าสะแกราช พบอาศัยอยู่ทั้งในป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง และในป่าปลูกในปริมาณน้อยพอ ๆ กัน บริเวณที่ชุกชุมที่สุด คือ บริเวณรอบสถานี วิจัยฯ ที่มีแหล่งอาศัย วางไข่ และแหล่งอาหารอุดมสมบูรณ์ เคยพบตัวหนึ่งที่เขาเขียว มีขนาดลำตัวโตกว่าที่พบในบริเวณสถานีฯ และมีสีลำตัวคล้ำกว่ามาก

ที่อยู่อาศัย : มีการเคลื่อนย้ายในบริเวณไม่ไกลจากแหล่งอาศัย ตัวที่อยู่ในบริเวณใดจะออกหากินในบริเวณนั้น ในฤดูแล้ง (พฤศจิกายน–มีนาคม) มีจำนวนประชากรน้อยมาก สํารวจพบเฉพาะในป่าดิบแล้ง และป่าเต็งรัง

เมื่อมีฝนตกหนักมากในเดือนมีนาคม 2544 ได้เห็นคางคกบ้านจำนวนมาก กว่า 50 ตัว กระโดดหากินแมลงเม่าที่ออกบินทั่วบริเวณสถานีวิจัยฯ หลังจากนั้นจำนวนประชากรจะขึ้นๆ ลงๆ ในระดับปานกลาง และระดับชุกชุมมาก พร้อมทั้งขยายเขตหากินเข้าไปในป่าปลูกอีกด้วย ช่วงนี้เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายน

อุปนิสัย : ออกหากินกลางคืนหรือในช่วงกลางวันที่มีฝนตกหนัก พื้นดินชุ่มชื้น กินแมลงต่างๆ โดยเฉพาะแมลงเม่าที่ออกบินหลังฝนตกหนัก พบมากินแมลงเม่าตรงปากโพรงที่แมลงเม่าจะบินออกจนกระทั่งอัม กินเวลาประมาณ 30-45 นาที แล้วจึงหยุดพักนิ่งอยู่ในบริเวณนั้น แต่ละตัวมีเขตหากินเฉพาะ และไม่ค่อยย้ายถิ่นหากิน เช่น ตรงโคนเสาไฟต้นหนึ่งๆ

นอกจากนี้พบหากินกระจายไปตามแนวถนนขึ้นไปสู่สามแยก แต่ละตัวเว้นระยะห่างกัน ประมาณ 10–15 ม. ยกเว้นเมื่ออยู่คนละฟากถนน อาจจะพบอยู่ใกล้ๆ กัน อาหารส่วนใหญ่เป็นแมลงสาบป่าขนาดเล็ก ดั๋งปีกแข็ง และจิ้งหรีดเล็กๆ

สถานภาพ : ในบริเวณพื้นที่ศึกษาป่าสะแกราช ยังมีจำนวนประชากรสูง และยังพบตัวเต็มวัยและลูกๆ ในปริมาณมากเพียงพอที่จะคงจำนวนประชากรในบริเวณไว้ได้

คางคกบ้าน

(ชื่ออื่น : จีคางคก)

Black-spined Toad

Bufo melanostictus Schneider, 1799

Bufoidea

Anura (Salientia)